

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 215/07-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť V. M., V., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 35/1997 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. M. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2006 doručená sťažnosť V. M., V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. K., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 35/1997.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 6. februára 1997 podal okresnému súdu žalobu smerujúcu proti P. P. (ďalej len „žalovaný“) a M. Š. (ďalej len „žalovaná“), ktorou sa domáhal náhrady škody z dôvodu neoprávneného užívania traktora. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom z 13. marca 1998. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na základe odvolaní podaných sťažovateľom i žalovanou rozsudok okresného súdu z 13. marca 1998 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd v predmetnej veci opätovne rozhodol rozsudkom 20. augusta 2004 (ďalej len „rozsudok z 20. augusta 2004“), proti ktorému podala odvolanie žalovaná. Sťažovateľ podal odvolanie len proti výroku o náhrade trov konania tohto rozsudku.

Krajský súd rozsudkom č. k. 23 Co 154/05-203 z 12. januára 2006 (ďalej len „rozsudok z 12. januára 2006“) rozsudok z 20. augusta 2004 v napadnutej časti potvrdil a v časti trov konania vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Spisový materiál v tejto veci bol okresnému súdu doručený 27. januára 2006. Podľa sťažovateľa okresný súd o náhrade trov konania dosiaľ nerozhodol, *„a to aj napriek tomu, že navrhovateľ všetky požadované listiny súdu v stanovenej lehote doplnil“*.

Porušenia v sťažnosti označených práv v tomto konaní sa podľa sťažovateľa okresný súd *„dopustil tým, že o návrhu zo dňa 06. 02. 1997 nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté... čím nepochybne vznikli zbytočné prieťahy v konaní“*.

Sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby svojím rozhodnutím vyslovil, že:

„nekonaním Okresného súdu v Galante vo veci vednej pod sp. zn. 8 C 35/1997 o náhradu spôsobenej škody, ktoré sa začalo na základe návrhu spoločnosti sťažovateľa 06. 02. 1997 boli porušené základné práva sťažovateľa zakotvené v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 6 ods. 1 a ústavné práva zakotvené v Ústave SR

v čl. 48 ods. 2 a preto mu prináleží od Slovenskej republiky odškodnenie za morálnu a ekonomickú ujmu vo výške 100.000,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 35/1997.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré

označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. IV. ÚS 59/03).

Z obsahu podaní sťažovateľa a k nim priložených písomností, ako aj z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavného súdu vyplýva:

Konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 8 C 35/1997 bolo právoplatne skončené v merite vecí 28. februára 2006 (rozsudok okresného súdu z 20. augusta 2004 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 12. januára 2006 nadobudol právoplatnosť v časti výrokov vo veci samej 28. februára 2006).

Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd rozsudkom č. k. 23 Co 154/05-203 z 12. januára 2006 v odvolacom konaní ďalším výrokom svojho rozsudku zrušil rozsudok okresného súdu v časti výroku o povinnosti žalovanej nahradiť sťažovateľovi trovy konania

a v tejto časti vrátil vec na ďalšie konanie, predmetom ďalšieho konania okresného súdu v období od 28. februára 2006 do 20. júna 2006 bolo rozhodovanie o trovách konania.

Ústavný súd sa postupom krajského súdu nezaoberal, keďže sťažnosť smerovala iba proti postupu okresného súdu a ústavný súd je viazaný petitom návrhu v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 31. októbra 2006, na poštovú prepravu bola podaná 27. októbra 2006.

Vzhľadom na nadobudnutie právoplatnosti meritórneho rozhodnutia ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu prichádzalo v danom prípade v rámci jej predbežného prerokovania do úvahy iba posúdenie možnosti jej prijatia na ďalšie konanie v časti týkajúcej sa rozhodovania okresného súdu o trovách konania.

Ťažiskovým pojmom a komponentom tohto základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je to, že jeho ochrana sa uplatňuje vo veci účastníka, v jeho záležitosti.

Aj keď už ústavný súd vyslovil, že: „Aj na súdne konanie v časti týkajúcej sa iba náhrady trov súdneho konania sa vzťahuje základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (III. ÚS 145/02), dospel v okolnostiach prípadu k záveru, že právna neistota sťažovateľa bola odstránená nadobudnutím právoplatnosti rozsudku vo veci samej (t. j. 28. februára 2006), teda pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z obsahu sťažnosti, z ktorého vyvodil, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní okresného súdu, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o jeho uplatnenom nároku na náhradu škody.

Vecou samou v konaní okresného súdu, v ktorom podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, teda nebolo rozhodovanie o náhrade trov konania. Vzhľadom na odstránenie stavu právnej

neistoty sťažovateľa právoplatným skončením predmetného konania vo veci samej v čase podania sťažnosti už k porušovaniu označeného základného práva nemohlo dochádzať.

V súvislosti s tým poukazuje ústavný súd na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 61/03).

Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa domáhal aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia, ústavný súd poznamenáva, že jeho fakultatívna právomoc priznať v prípade, že vyhovie sťažnosti, tomu, koho práva boli porušené, aj peňažnú satisfakciu podľa čl. 127 ods. 3 ústavy, v žiadnom rozsahu a nijakým spôsobom nemodifikuje účel ochrany, ktorú ústavný súd poskytuje v konaní o namietanom porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. V nadväznosti na to je tiež potrebné zdôrazniť, že nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nemožno ponímať ako nejaký samostatný nárok na prípadné odškodnenie za zistené prietahy v konaní príslušného štátneho orgánu, keďže tento nárok má len akcesorickú povahu. Ústavný súd už v spojitosti s tým vyslovil, že „Satisfakčný potenciál rozhodnutia ústavného súdu nie je autonómny prvkom ním poskytovanej ochrany ani akýmsi paralelným titulom pre domáhanie sa tejto ochrany. Takýmto titulom je len výlučne potreba chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty. Inými slovami, meritórne konanie o námietke porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je účelné a v zásade prípustné v prípade, že takýmto konaním by bol ústavný súd spôsobilý odstrániť stav právnej neistoty vyvolaný zbytočnými prietahmi. V prípade, že sťažovateľovi už bolo doručené právoplatné rozhodnutie daného štátneho orgánu, takáto možnosť zo zrejmych dôvodov neexistuje“ (I. ÚS 235/03).

Keďže uvedené skutočnosti s poukazom na zmysel a účel ustanovenia § 48 ods. 2 ústavy a ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru vylučovali ďalšie konanie ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd ju už po predbežnom prerokovaní odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o žiadosti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nerozhodoval, pretože jeho poskytnutie je podľa čl. 127 ods. 3 ústavy viazané na vyhovenie sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2007